

Euthanasie ís zorg, geen uitweg omdat zorg ontbreekt

Een wet tot euthanasie uithollen en inzetten als nooduitgang van een falende zorg, gaat aan alle ethiek voorbij. Voor Ignaas Devisch is het onbegrijpelijk dat zowel deze als de vorige regering geen enkel initiatief heeft genomen om goede en structurele maatregelen uit te stippelen.

IGNAAS DEVISCH

2 FOTO'S

Als we er niet meer in slagen om alle therapeutische opties aan te bieden en lijden te voorkomen, dan is het hek van de dam en faalt de politiek op de meest schabouwelijke manier

---

Wie? Hoofddocent medische filosofie en ethiek, UGent en Arteveldehogeschool.
Wat? Eerst blijkt Van den Bleeken geen euthanasie te kunnen plegen omdat de politieke wil ontbreekt, daarna blijkt het wel te kunnen, omdat de publieke opinie het wil.

Bon, er is dus een herroeping van een beslissing over een vraag die er pas gekomen is nadat niet alle gepaste zorg werd geboden. Aangezien een verzoek tot euthanasie als 'uitweg' bij een falend zorgbeleid een pervertering van de wet op euthanasie is, zou ik vandaag gelukkig moeten zijn: dit morbide spektakel is in laatste instantie afgeblazen.

Nochtans ben ik helemaal niet gerustgesteld, laat staan opgelucht. Sterker, pas nu maak ik me echt zorgen, want blijkbaar zijn er dan toch maatregelen mogelijk – onder druk van 'negatieve media', ook in het buitenland? Is dat geen nalatigheid in het kwadraat? Eerst blijkt het niet te kunnen omdat de politieke wil ontbreekt, daarna blijkt het wel te kunnen, omdat de publieke opinie het wil. En wat wil Frank Van den Bleeken ondertussen?

Waarom nu pas?

Voor Van den Bleeken bestond en bestaat er palliatieve behandeling over de grens, en het is goedkoper, maar er was geen politieke wil om die in te

schakelen. Indien hij nu plots wel tijdelijk van de gevangenis van Turnhout kan verhuizen naar het gloednieuwe forensisch psychiatrisch centrum in Gent, waarom kon dat niet eerder? Het blijft trouwens onduidelijk of hij hierin zal toestemmen, want hij heeft dat in het verleden geweigerd. Zijn verzoek tot euthanasie blijft natuurlijk overeind en dat moet tot nader order gerespecteerd worden.

Nu sust minister van Justitie Koen Geens (CD&V) door casusgewijs een aantal remediërende stappen voor te stellen, maar om doordacht beleid gaat dit niet. Als hij nu pas de mogelijkheid laat onderzoeken om Van den Bleeken naar Nederland over te brengen en blijkbaar 'goede contacten heeft met zijn Nederlandse collega', waarom heeft die innige vriendschap dan niet eerder geleid tot het uitstippelen van goede en structurele maatregelen? De minister roept in dat hij maar 24 uur de tijd heeft gehad om hierover na te denken en de gepaste maatregelen te nemen. Dat is natuurlijk niet correct: hij heeft er maanden de tijd voor gehad in deze regering. Zijn partij, samen met minister Turtelboom (Open VLD), zelfs jarenlang tijdens de vorige regering. Akkoord, Rome bouw je niet in een dag, maar als je vanaf dag één niet begint

met bouwen, komt Rome er nooit. Het is daarom een volkomen raadsel dat de regering, met nota bene ethisch-conservatieve partijen erin, ondertussen geen enkel structureel initiatief heeft genomen.

Waar zijn jullie mee bezig?

Euthanasie is een term die we bijzonder zorgvuldig moeten afbakenen en in een zeer welomlijnde sfeer moeten onderbrengen. Toen de wet op de euthanasie werd uitgebreid, hebben we in het buitenland al de grootste moeite gehad om dit uitgelegd te krijgen – vraag het maar aan Jean-Jacques De Gucht. Veel van het onbegrip heeft natuurlijk te maken met de verschillende betekenissen die aan het woord euthanasie worden gegeven. In heel wat landen wordt de term ook gebruikt voor levensbeëindiging zonder toestemming. Op internationale congressen ethiek krijg ik die vraag weleens voorgeschoteld: waar zijn jullie in België mee bezig? Tot nu toe heb ik dat steeds uitgelegd gekregen vanuit de situatie dat wie zich in een existentieel ondraaglijke situatie bevindt zich moet kunnen beroepen op een verantwoorde en begeleide uitstap, met respect voor zichzelf en zijn omgeving. Dat is een kwestie van ethiek en ik ben er in naam van die ethiek van overtuigd dat we een goede wet nodig hebben.

Wanhoop

Dat door de afwezigheid van gepaste zorg een tot wanhoop gedreven individu geen andere uitweg meer ziet dan om euthanasieverzoeken, is daarentegen een krankzinnige situatie. Door een wet tot euthanasie uit te hollen en in te zetten als nooduitgang van een falende zorg, zijn we alle ethiek voorbij. Zodra we er in deze samenleving niet meer in slagen om alle therapeutische opties aan te bieden en lijden te voorkomen, dan is het hek van de dam en faalt de politiek op de meest schabouwelijke manier.

Geen haar op mijn hoofd dat eraan denkt dit ooit te verdedigen. En ondertussen is en blijft er het verzoek van Frank Van den Bleeken.